

De beredskabsplaner, skolen bør have i forbindelse med sorg og krise.

I tilfælde af at en elev dør:

1. Rektor samler eleverne og meddeler, hvad der er sket og så præcist som muligt om omstændighederne omkring dødsfaldet (for at undgå mytedannelser).
2. Inspektør orienterer lærerne så hurtigt som overhovedet muligt. (de lærere, der ikke er i skole, skal der ringes til, så at ingen lærer kommer i den situation ikke at kende til dødsfaldet, når han/hun møder elever).
3. Der skal være flere lærere sammen med den berørte klasse hele dagen, og de skal tale med eleverne om sorgreaktioner, både kortsigtede og langsigtede.
4. Man skal sikre sig, at der er nogen hjemme hos de dagelever, der sendes hjem efter at skole dagen er slut. Ingen elever skal sendes hjem til et tomt hus.
5. Der skal være mindst én repræsentant fra skolen til begravelsen, helst hele klassen. Forældre bliver meget glade for breve skrevet af elever, som fortæller om deres oplevelser med deres nu døde kammerat.

Det, lærerne skal tale med eleverne om, er det man kalder **sorgens opgaver**.

1. Tabet skal erkendes. (eleverne skal have lov til at tale om det igen og igen) I tilfælde af trafikdrab (som desværre ikke er ualmindeligt, især ikke for elever, der bor langt fra deres skole) kan det være en god idé at klassen tager ud på drabsstedet og lægge blomster.
2. Sorgens forskellige følelser skal forløses. (også vrede, bitterhed og skyldfølelse).
3. Nye færdigheder skal udvikles. Dvs. klassen og kammerater skal lære at leve uden den afdøde. (Hjælp til dette arbejde kan være, at eleverne skriver ned og/eller taler om: "hvad savner du ved personen" og hvad savner du ikke ved personen", tale/skrive om gode oplevelser med den afdøde, og om konflikter med den afdøde).
4. Den følelsesmæssige energi skal reinvesteres: dvs. at gå fra at være den **efterladte** til at være den **efterlevende**.

Man skal huske på, at elever i gymnasiealdersgruppen, og det gælder vel især på en kostskole, er meget stærkt knyttet til de jævnaldrende, næsten mere end til forældrene, og derfor er det utrolig vigtigt, at skolen ikke forbigår en sorgsituation ud fra en eller anden berøringsangst.

Det er også vigtigt at vide,

- at elever i sorg reagerer meget forskelligt: nogle viser det næsten ikke (ofte drenge), og andre viser det meget tydeligt.
- Sorgen er ikke ovre i løbet af et par dage, men kan påvirke eleven i måneder og år efter, også fagligt. –Især hvis sorgen ikke er blevet bearbejdet ordentligt.

Det samme gør sig gældende, **hvis en elev mister en mor eller en far (eller en søster eller bror).**

Her kalder man selvfølgelig ikke hele skolen sammen, men klassen og klassens lærere skal vide det. Og det er af **afgørende** betydning, **at der bliver reageret.**

1. Lærerne må ikke være bange for at komme til at ”gøre ondt værre” ved at kondolere og at spørge til hvordan eleven har det. For man kan ikke gøre ondt værre. Og det virker meget krænkende for den berørte elev, hvis dødsfaldet forbigås i tavshed. Det føles som svigt.
2. Skolen må sende blomster og brev hjem til eleven.
3. Elevens kammerater må orienteres om sorg-reaktioner (som ovenfor).
4. Elevens kammerater skal derudover vide, at det er vigtigt, at de ikke undgår den efterladte elev (igen berøringsangsten, som de kan have lært af voksne og af lærere).
5. Det gør ikke noget, at eleven kommer til at græde, når man taler med ham eller hende om tabet, tværtimod.
6. Men det må heller ikke give eleven skyldfølelse, hvis han eller hun ind i mellem griner og morer sig. Hos de fleste er oplevelsen af tabet forbundet med en uvirkelighedsfølelse, og eleven kan heller ikke sørge hele tiden. Men det betyder ikke, at ”tabet er forvundet, og nu er det overstået”.
7. Eleverne og lærerne skal også vide, at den efterladte pga. krisen højst sandsynligt udvikler sig pludseligt og i spring, og at denne pludselige modning ændrer den efterladte. Også her er det vigtigt, at kammeraterne erkender, at den efterladte forandrer sig, og at de af den grund ikke må undgå ham/hende. (Ellers føjes der ensomhed til oven i sorgen!)